

8.

Καθόμαστε γύρω από το ορθογώνιο τραπέζι συσκέψεων του Γκίκα, με τον ίδιο να έχει καταλάβει την κεφαλή του τραπεζιού, όπως το συνηθίζει. Δεξιά του κάθεται ο Σταθάκος και δίπλα του εγώ. Απέναντί μας κάθονται οι δυο γιοι Ζησιμόπουλοι, ο Ιωάννης Ζησιμόπουλος, που τώρα λέγεται Τζον, και ο Νικόλαος Ζησιμόπουλος, που τώρα λέγεται Νικ, λόγω μονίμου κατοικίας στο Λονδίνο.

Το σκηνικό θυμίζει λιγότερο ανάκριση και περισσότερο σύσκεψη για περικοπές μισθών και συντάξεων ή για αλλαγές στο ασφαλιστικό. Φαίνεται πως την ίδια αίσθηση έχουν και οι γιοι Ζησιμόπουλοι.

«Σας κόβουν τα πάντα, έτσι δεν είναι;» μας λέει ο Τζον. «Μισθούς, συντάξεις, όλα με το τσεκούρι. Μόνο το φαί σάς άφησαν, αλλά και αυτό θα το κόψετε μόνοι σας».

«Πέρασε η περίοδος των παχιών αγελάδων» συμπληρώνει ο Νικ. «Αν και εδώ που τα λέμε, δεν ήταν ποτέ παχιές. Εσείς τις φουσκώνατε με δανεικά».

«Ηρθε η ώρα της αφύπνισης» επανέρχεται ο Τζον. «Μόνο που αυτή δε γίνεται με το ξυπνητήρι αλλά με τις κλοτσιές».

Οι ατάκες τους, έτσι όπως εναλλάσσονται και συμπληρώνουν η μια την άλλη, μάλλον θυμίζουν ατάκες Αιθύμιων, αν και εκ πρώτης όψεως ο Τζον δείχνει μεγαλύτερος από τον Νικ. Τα κοινά χαρακτηριστικά της, που θα ταίριαζαν σε δίδυμους, είναι τα μαύρα μοιπούμια με γκρίζες ρίγες που φοράνε και οι δύο, οι λεπτές σιλουέτες τους και οι μαύρες γραβάτες πένθους. Έστω και αν η χαρά, με την οποία απολαμβάνουν την κατάντια μας, μόνο πένθος δε θυμίζει.

Ημείς οι τρεις τα λουζόμαστε με βουβή αμηχανία. Ο Γκίκας τους κοιτάζει ανέκφραστος, ενώ εγώ πικρομαί την αντιπάθεια που είχε γι' αυτούς η Καλαϊτζή, η γραμματέας του Ζησιμόπουλου, και τη θικαιώνω πλήρως. Μόνο ο Σταθάκος ανοίγει το οτήμα του και είναι από τις σπάνιες φορές που δε με εκνευρίζει.

«Σας καλέσαμε εδώ, γιατί ερευνούμε τη δολοφονία του πατέρα σας και όχι για την οικονομική κατάπταση της Ελλάδας» τους λέει κοφτά και υπό το μινύμως ανέκφραστο βλέμμα του Γκίκα.

«Ζητάμε από σας κάποιες πληροφορίες ή στοιχεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν την έρευνα» πωμπληρώνω εγώ.

Οι αδελφοί Ζησιμόπουλοι κοιτάζονται σα να συνειδητοποιούν μόλις τώρα γιατί βρίσκονται εδώ.

«Γον πατέρα μας τον βλέπαμε σπάνια» λέει ο Νικ. «Εκείνος είχε βαρεθεί τα ταξίδια από τα χρόνια του στην τράπεζα. Ακόμα και η μετακίνηση από το Κορωπί στην Αθήνα τού φαινόταν βουνό, όχι να έρθει στο Λονδίνο. Έτσι τον βλέπαμε μόνο όταν

ερχόμαστε εδώ για επαγγελματικό ταξίδι, και αυτό για έναν καφέ, γιατί συνήθως μένουμε μια μέρα, το πολύ δυο, και φεύγουμε».

«Δεν τον βλέπατε ούτε στις διακοπές;» απορώ εγώ.

Ο Τζον μπαίνει στην κουβέντα με ένα «ακούστε, κύριε αστυνόμε. Ο Νικ και εγώ παντρευτήκαμε Αγγλίδες. Τα παιδιά μας μεγαλώνουν στην Αγγλία σαν αγγλάκια. Το σπίτι στο Κορωπί, το είδατε. Είναι αδύνατο να κλείσεις μια αγγλική οικογένεια στη μέση του πουθενά και μακριά από τη θάλασσα. Όταν ερχόμαστε για διακοπές στην Ελλάδα, πηγαίνουμε πάντα σε κάποιο νησί. Αν τύχαινε να περάσουμε από την Αθήνα, μέναμε για ένα βράδυ στο σπίτι. Αλλά συνήθως πετούσαμε κατευθείαν από το Λονδίνο στον προορισμό μας».

Ο Γκίκας μάς ρίχνει ένα βλέμμα απορίας, που μπορεί να σημαίνει εναλλακτικά «τι μας λένε τώρα;» ή «τι οικογένεια είναι αυτή;».

«Με βάση τα στοιχεία που έχουμε, δεν μπορούμε να αποκλείσουμε την πιθανότητα να έπεσε ο πατέρας σας θύμα τρομοκρατικής ενέργειας» λέει ο Σταθάκος.

Αν το είπε έτσι απότομα για να δει τις αντιδράσεις τους, μάλλον την πάτησε, γιατί τα δυο αδέλφια κοιτάζονται έκπληκτα.

«Κύριε Σταθάκο, σε όλα τα μέρη του κόσμου οι τρομοκρατικές ενέργειες είναι τυφλά χτυπήματα» του λέει με διδακτικό ύφος ο Νικ. «Δεν άκουσα ποτέ για τρομοκρατικό χτύπημα που να έχει στόχο έ-

νην συγκεκριμένο άνθρωπο, και μάλιστα με σπαθί. Όλες οι αστυνομίες του κόσμου θα σας πουν ότι οι τρομοκράτες σκοτώνουν με βόμβες».

«Ι'ατί δε ζητάτε τη βοήθεια της Σκότλαντ Γιάρντ; Αυτοί έχουν πείρα, μπορούν να σας βοηθήσουν» συπληρώνει ο αδελφός του.

(1) Ήχικας σπάει για πρώτη φορά τη σιωπή του. «Πίμαστε σε συνεχή επαφή με την Σκότλαντ Γιάρντ» λέει στον Νικ. «Στην Ελλάδα όμως η τρομοκρατία αποφεύγει τα τυφλά χτυπήματα και στοχεύει πε συγκεκριμένα άτομα. Αυτή είναι η πείρα μας με τη 17 Νοέμβρη. Και επειδή ο πατέρας σας δολοφυνθήκε στην Ελλάδα, είμαστε υποχρεωμένοι να ερευνήσουμε με βάση την ελληνική ιδιαιτερότητα».

Ιδέπω τους αδελφούς Ζησιμόπουλους να κυριεύνται από αμηχανία. Κοιτάζονται σαν να τα έχουν ληγι χαμένα. Είναι φανερό ότι δεν είχαν κάνει το πιστητισμό με την ελληνική τρομοκρατία. Ανακτούν ωστόσο γρήγορα την αυτοκυριαρχία τους.

«Πιστεύετε ειλικρινά ότι κάποια ομάδα τρομοκρατών έστειλε τον εκτελεστή της στο σπίτι ενός συνταξιούχου τραπεζικού για να τον δολοφονήσει; Τι! Ήα κέρδιζαν από την εκτέλεση ενός συνταξιούχου τραπεζικού; Αν ήταν εν ενεργείᾳ, θα το καταλάβαινα, ειδικά σήμερα που τα φορτώνουν όλα στις τράπεζες».

«Άλλωστε, ώς τώρα καμία οργάνωση δεν έχει αναλάβει την ευθύνη».

«Μπορεί να πάρει μέρες ώσπου να βγει μια ανακοίνωση. Μπορεί και να μην αναλάβει καμία ομάδα

την ευθύνη» παίρνει το λόγο ο Σταθάκος. «Εμείς στο μεταξύ πρέπει να ψάξουμε».

Ξαφνικά ο Νικ λέει στον Σταθάκο με θριαμβευτικό ύφος. «Να ψάξετε, αλλά γιατί δεν ψάχνετε και τις καταθέσεις των μουσουλμάνων μεταναστών στην Κεντρική Τράπεζα;»

Τον κοιτάμε και οι τρεις μας αποσβολωμένοι, αλλά, κατά τα φαινόμενα, τον έχει καταλάβει ο αδελφός του, γιατί τον βλέπω να χαμογελάει ικανοποιημένος.

«Τι θέλετε να πείτε;» ρωτάει κουμπωμένος ο Γκίκας.

«Να σας εξηγήσω» απαντάει ο Νικ. «Πολλοί μετανάστες, που έχουν καταφέρει να έχουν δική τους δουλειά στις χώρες που μετανάστευσαν, ανοίγουν λογαριασμούς σε τράπεζες, όπως όλοι οι επαγγελματίες. Τέτοιοι λογαριασμοί θα υπάρχουν σίγουρα και στην Κεντρική Τράπεζα. Δεν αποκλείεται κάποιος απ' αυτούς να ήρθε σε σύγκρουση με τον πατέρα μου για κάποια συναλλαγή, να θεώρησε ότι ο πατέρας μου τον έβλαψε και να θέλησε να τον εκδικηθεί. Εγώ στη θέση σας θα έψαχνα τις συναλλαγές των μεταναστών με την Κεντρική Τράπεζα όσο ήταν διοικητής ο πατέρας μας».

Κοιτάζόμαστε μεταξύ μας, και εμένα μου έρχεται να χτυπάω το κεφάλι μου στον τοίχο, που δεν το σκεφτήκαμε πρώτοι, αλλά με προλαβαίνει ο Σταθάκος με τη γνωστή ταχτική του ταύρου εν υπεροπωλείω.

«Ποια είναι η γνώμη σας γι' αυτόν τον υπηρέτη

του πατέρας σας, τον Μπιλ;» ρωτάει τους Zisimopoulos brothers. «Γιατί να εκδικήθηκε τον πατέρα μας κάποιος που είχε συναλλαγές με την τράπεζα, και να μην τον εκδικήθηκε ο Μπιλ, για κάποια διένοη που είχε μαζί του;»

Λποφασίζω να μη συμμετάσχω στη συζήτηση, γιατί ένα άλλο σχέδιο αρχίζει να διαμορφώνεται στο μυαλό μου. Οι αδελφοί χοιτάζονται και ξεσπάνε σε γέλια. Η ατμόσφαιρα ανάμεσά τους είναι κάθε άλλο παρά πένθιμη.

«Ο Μπιλ; Πιστεύετε ότι μπορεί να τον σκότωσε ο Μπιλ;» ρωτάει ο Τζον και μας περνάει όλους από το βλέμμα του.

«Γιατί; Επειδή είναι Νοτιοαφρικανός και ξέρει να χειρίζεται το σπαθί;» συμπληρώνει ο Νικ τη πιέψη του αδελφού του.

Ο Γκίκας κι εγώ σωπαίνουμε και αφήνουμε τον Σταθάκο να βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά, αφού λειλήσε την κουβέντα. Εκείνος όμως επιμένει απτόητος.

«Λακριβώς. Είναι Νοτιοαφρικανός, μαύρος, κατάγεται από το Λονδίνο, και δεν μπορούμε να αποκλείσουμε ότι ανήκει σε τρομοκρατική οργάνωση».

Βλέπω τον Τζον που προσπαθεί να διατηρήσει την ψυχραιμία του. «Κύριε Σταθάκο, η οικογένεια των πεθερικών μου γνωρίζει τον Μπιλ άπειρα χρόνια. Ο μεγαλύτερος αδελφός του είναι ακόμα επικεφαλής του υπηρετικού προσωπικού στο σπίτι τους. Όταν πέθανε η μητέρα μας, σκεφτήκαμε ότι θα ήταν καλύτερο να στείλουμε τον Μπιλ να τον φροντί-

σει αντί να τον εμπιστευτούμε σε κάποια Ρωσίδα ή Βουλγάρα. Τον στείλαμε εδώ γιατί ήταν πρόσωπο της απόλυτης εμπιστοσύνης μας».

Μόλις τελειώνει σηκώνεται, και ο αδελφός του τον ακολουθεί. «Νομίζω ότι σας τα είπαμε όλα» λέει στον Γκίκα. «Δεν υπάρχει τίποτε άλλο που να γνωρίζουμε, αλλά αν σκεφτείτε κάτι, έχετε τις διευθύνσεις μας».

Ο Σταθάκος κι εγώ κοιτάμε αμήχανοι τον Γκίκα. Τον βλέπουμε να σηκώνεται και σηκωνόμαστε κι εμείς.

«Πότε μπορούμε να παραλάβουμε τη σορό του πατέρα μας» ρωτάει ο Νικ.

«Και σήμερα ακόμα. Εμείς έχουμε τελειώσει» απαντάει ο Γκίκας.

Τα δυο αδέλφια χαιρετούν τον Γκίκα και τον Σταθάκο με χειραψία. Μόλις έρχεται η σειρά μου, τους λέω, σχεδόν με δουλοπρεπή προθυμία, «Θα σας συνοδεύσω».

Ο Γκίκας με τον Σταθάκο ξαφνιάζονται, αλλά δεν μπορούν να πουν τίποτα. Βγαίνουμε, με τους αδελφούς να προηγούνται και εμένα να έπομαι. «Θα σας πείραξε να περνούσατε για λίγο από το γραφείο μου;» τους ρωτάω, ενώ περιμένουμε το ασανσέρ.

Με κοιτάζουν ξαφνιασμένοι. «Γιατί; Δεν τα είπαμε όλα;» ρωτάει ο Τζον.

«Εγώ δεν είμαι της Αντιτρομοκρατικής. Ερευνώ το κοινό έγκλημα. Πιστεύω ότι είναι πιο πιθανό να σκότωσε τον πατέρα σας κάποιος δολοφόνος και όχι τρομοκράτες».

«Τον πατέρα μου δεν τον σκότωσαν τρομοκράτες. Λυτά είναι ανοησίες» λέει με απόλυτη βεβαιότητα ο Νικ.

«Γι' αυτό θέλω να σας κάνω μερικές ερωτήσεις, που δεν έχουν σχέση με την τρομοκρατία».

Δε μου απαντούν, βγαίνουν μαζί μου στον τρίτο όροφο και με ακολουθούν στο γραφείο μου. Δε διαβιβώνται ούτε τραπέζι συσκέψεων ούτε πολυθρόνες, συντονίζονται στις δυο μεταλλικές καρέκλες φάτη σ' εμένα.

«Θα σας μιλήσω ανοιχτά» αρχίζω. «Από τις έρευνες που έκανα ώς τώρα σχημάτισα την εντύπωσή μου ήτι ο πατέρας σας ήταν ένας δύσκολος άνθρωπος, που δεν είχε πολλές συμπάθειες».

Ο Νικ αφήνει ένα πικρό γέλιο, αλλά ο Τζον απαντάει σοβαρά. «Ο πατέρας μας δεν ήταν απλώς δύποιλος, ήταν ανυπόφορος, κύριε αστυνόμε. Βασάνιζε τη μάνα μας, εμάς και τους συνεργάτες του. Ήταν ικανοποιημένος μόνο με αυτά που έκανε ο ίδιος. Ήλοι οι άλλοι είμαστε άχρηστοι γι' αυτόν. Όταν μας έπτειλε στην Αγγλία για σπουδές, ξέραμε και ο Νικ και εγώ ότι δε θα γυρίζαμε ποτέ πίσω».

«Όσο ζούσε η μάνα μας, ερχόμαστε συχνά για να τη δούμε» συμπληρώνει ο Νικ. «Όταν πέθανε, η πχέση μας με τον πατέρα μας ήταν τελείως τυπική και εξ αποστάσεως».

«Γιατί δεν τα είπατε αυτά επάνω;»

«Γιατί δε μας ρωτήσατε» απαντάει ο Νικ. «Είχατε κολλήσει στην τρομοκρατία και στον κακομοίρη τον Μπιλ».

«Θα ήταν ένα παιχνίδι της μοίρας, αν αυτός που τρομοκρατούσε όλο τον κόσμο, πήγαινε από χέρι τρομοκράτη, αλλά είναι απίθανο» λέει ο Τζον και σηκώνεται. «Το πιο πιθανό για μένα είναι η εκδίκηση. Ψάξτε ανάμεσα σ' αυτούς που πίκρανε, έβλαψε και αδίκησε, κύριε αστυνόμε. Δυστυχώς, εμείς ζούμε στην Αγγλία και δεν μπορούμε να σας πούμε ποιοι ήταν, αλλά είναι σίγουρα πολλοί».

Αυτά που μου είπαν επιβεβαιώνουν την κατάθεση της γραμματέως του Ζησιμόπουλου και εξηγούν την απουσία της πένθιμης ατμόσφαιρας. Δεν προλαβαίνω να κλείσω την πόρτα πίσω τους και χτυπάει το κινητό μου. Είναι ο Φάνης.

«Αργείς να τελειώσεις απόψε;» με ρωτάει.

«Δε νομίζω».

«Θέλεις να πάμε μια βόλτα ώς το σπίτι του Χάρη Τσολάκη; Θέλει να σου πει μερικά πράγματα σχετικά με την έρευνά σου».

«Να πάμε».

Κλείνω, με την απορία τι έχει να μου πει ο Τσολάκης. Από την άλλη όμως δεν έχω προχωρήσει βήμα. Δεν έχω στοιχεία ούτε κίνητρο ούτε καν έναν κύκλο υπόπτων, για να τον ψάξω. Συνεπώς κάθε βοήθεια είναι ευπρόσδεκτη.